

МОЯ СІМ'Я

СТОРІНКА ДЛЯ
МАТУСЬ І ТАТУСІВ
У ПОМІЧ

НА ЖИТТЄВИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

ЦІНУЙМО ТЕ, ЩО МАЄМО

Катя пізно вийшла заміж. Виходила, аби не тикали односельчани в спину, що засиділась у старих дівах. З Сергієм познайомилась, поїхавши на заробітки. Гарний, високий, спокійний. Став залицятися до Каті, а, коли вже завершили роботу і поверталися додому, запропонував руку і серце. Та серце дівчини мовчало, не щеміло і не мліло від кохання, не рвалося в обійми до юнака. Тож залишила його без відповіді, ні «так», ні «ні» не сказала. А приїхавши додому, розповіла мамі про хлопця, що хороший, і толковий, що любить її і заміж кличе. Ото вже наслухалася від рідної неньки, що, мовляв, що ще хотіти, виходь заміж і все, бо вже соромно і людей – досиділась до тридцятиріччя – ні сім'ї, ні дітей.

... Сергій приїхав із сватами. Відгуляли весілля. Народили двох дітей, донечку і сина. Побудували будинок. Сергій біля Каті і так, і сяк ходив, годив їй, як міг і чим міг, все сподіваючись на її любов, на увагу і тепло. Та серце дружини мовчало і потайки вона плакала, що щастя не має. А якщо немає любові, то завжди можна знайти, до чого придертися. Отож придиралась Катя до Сергія, де тільки могла, і навіть, де не могла. І так неправильно, і те не зробив, і не вчасно, і не втолк, і сам не толковий, і так далі. Хоча подруги заздрили Каті, зазначаючи, що всю роботу і чоловічу, і жіночу чоловік робить, що шанує і любить Катю, незважаючи на постійне її бурчання та невдоволення. Катя аж сердилася на них.

...Йшли, бігли буденні роки, повиростали діти. А Сергій тяжко захворів. Лікарі сказали,

що жити залишилось не більше півроку. І проснулось тоді серце Каті. Поплакала, поплакала в Божому храмі, щоб продовжив Бог віку її чоловікові. І біля Сергія заглядала, вже не знала як. І подати, і принести, і обійняти... Плакала Катя, усвідомлюючи, що втрачає найдорожчу людину, плакав і Сергій, що так пізно відчув теплоту дружини, її любов...

Уже й сорок днів минуло після смерті Сергія, і рік, і другий пішов, а Катя чорної хустки не знімає. Якою зайнятою б не була, знайде годинку, аби побігти на кладовище до Сергія. Поплаче, розкаже про життя і щоразу просить прощення...

- Прости мене, рідний, що не любила, прости, що не цінувала, не шанувала, прости...

Вже й подруги сварять на Катю, щоб перестала на кладовище бігати, бо ж Сергія не піднімеш, щоб перестала себе мучити, а Катя, слухаючи їх, обливається сльозами: - «Ой, дівчатка, як пізно я зрозуміла, який у мене хороший, толковий чоловік був, як я його ображала, як щастя своє топтала!? Як згадаю, як сподівався, як надіявся, що полюблю, як слухав у сьому, як старався мені догодити, а що мав у заміну?! - серце не витримує... Буває, діти приїдуть, прошу, аби цінували те, що мають, аби не марнували свого життя, і чужим кажу: Цінують те, що маєте. Розкрийте очі і побачите, що ваше щастя поряд, з вами, бережіть його, бо кожної людини щастя – у її руках, у її свідомості.

Валентина БОРЗОВЕЦЬ

У РАЙДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

НА ЗАСІДАННІ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ,

яку провів голова райдержадміністрації Андрій Харлампович, розглянули питання про доцільність позбавлення батьківських прав жителя району щодо його малолітнього сина та жителя району щодо її неповнолітнього сина; про вирішення спорів між жителем села Шменьки та жителями села Здомишель, а також жителями Ратного щодо визначення участі батька у вихованні їхніх малолітніх синів; про стан виконання жителями села Видраниця батьківських обов'язків щодо виховання її неповнолітніх/малолітніх дітей та надання дозволу на тимчасове продовження терміну перебування її малолітнього сина у обласному спеціалізованому будинку дитини для дітей з ураженням центральної нервової системи, порушенням психіки; про прийняття рішення щодо здійснення соціального супроводу сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, та про затвердження індивідуальних планів соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Андрій ЯЩЕНКО

НА ЖИТТЄВИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

ЯК ВИЗНАЧИТИСЬ З ВІКОМ ДИТИНИ?

Коли ви вже вирішили усиновити дитину, у вас може виникнути запитання: якого віку має бути ця дитина? Для того, щоб визначитись, дуже важливо знати особливості розвитку дітей в різному віці. Це допоможе вам оцінити власні сили та життєвий досвід і, прислухавшись до свого серця, прийняти правильне рішення.

Від народження до 1 року. Розвиток контролю та вміння володіти своїм тілом є основним завданням новонародженого. Інтелектуальний розвиток починається з настороженості, пізнання та інтересу до різних стимулів з навколишнього середовища, а з часом малюк починає свої дослідження. Саме в цьому віці закладається основа емоційного розвитку, і дуже важливим є розвиток прив'язаності до людини, яка піклується про дитину.

Усиновивши дитину цього віку, ви маєте можливість сформувати особистість, виховувати риси характеру, впливати на її інтелектуальний розвиток. Ви маєте бути готовими до того, що немовля потребуватиме дуже багато вашої уваги та часу.

Найбільшим позитивом цього періоду життя дитини є мінімізація терміну життя дитини без вас, а найбільшою небезпекою усиновлення немовляти є можливі захворювання дитини, які можуть проявитися з часом.

Від 1 до 3 років. Дитина вдосконалює навички, які з'явилися за перший рік життя. Розвивається координація рухів, сила, дрібна моторика. Дитина використовує свої вміння для освоєння навколишнього світу – піднімається сходами, грає м'ячиком, малює олівцями. Дитина готова навчитися самостійно обслуговувати себе. З'являється здібність розуміти та відтворювати мову, а також використовувати її для спілкування. Малюк зав'язує довірливі стосунки з членами сім'ї, любить спілкуватися з іншими дітьми, під час гри починає імітувати соціальні ролі. Діти цього віку починають усвідомлювати власне «Я», прагнуть до самостійності.

Дитина добре піддається зовнішньому впливу і батьки мають можливість ефективно впливати на розвиток інтелекту та риси характеру. У віці 1-3 роки вже видно особливості зовнішності, значно простіше стає оцінити стан здоров'я дитини, вчасно виявити пато-

логію. Можливе відставання в інтелектуальному розвитку в цьому віці помітити важко. Проте саме в цей час воно коректується значно простіше, аніж в наступні вікові періоди.

Від 3 до 5 років. З'являються найпростіші здібності моторики. Існуючі навички практикуються та вдосконалюються, дитина розвиває майстерність використовувати свої вміння для вирішення складних ситуацій. Швидко розвивається мова. Мислення конкретне та егоцентричне за своєю природою. Рішення проблем не логічне, переважає фантазія та «чарівне» мислення. Дитина вчить поняття «правильно» та «неправильно», починає розуміти природу правил, проявляє ініціативу. Дитина віком 3-5 років менше капризує, з нею можна спілкуватись практично як з дорослою. Темперамент дитини вже сформований, повною мірою проявляються здібності, схильності та інтереси. Це дає можливість батькам підібрати дитину відповідно до свого складу особистості. Через тривале виховання у колективі затримка психічного розвитку може бути яскраво вираженою, можливо, батькам знадобляться значні зусилля для його корекції.

Від 6 до 11 років. Мислення дитини стає більш логічним та раціональним. Дитина розвиває здібність розуміти погляди інших людей. Стають більш важливими стосунки поза родиною, а особливо дружба та участь в групах однолітків. Дитина старанна, цілеспрямована, вона оцінює себе через здатність виконувати, досягати. Дуже хоче мати сім'ю, готова назвати батьками практично будь-кого з дорослих, які проявили до неї турботу, буде прикладати максимум зусиль, щоб «відповідати» вимогам та побажанням усиновителів.

Зазвичай діти, що перебували в дитячих закладах або в несприятливих обставинах, відстають від своїх «домашніх» однолітків у побутових, соціальних навичках, дошкільній та шкільній підготовці. Потрібно буде прикласти зусилля, щоб допомогти дитині надолужити все пропущене.

НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

МОЛИТВА МАТЕРІ

Коли Наталочка з'явилася на світ, ніхто не вірив, що її мама – Настя – буде жити. Жінка мала серйозні проблеми зі здоров'ям. Давалася ознаки травма дитинства, турбували нерви. Лікарі боялися брати на себе відповідальність за жінку, бо ймовірність, що вона виносить дитину і після пологів залишиться живою, була майже нульовою.

Але Настя знала точно – вона буде народжувати, і заспокоювала чоловіка Дмитра, що все буде добре. Прийшло довгих дев'ять місяців. Їх жінка провела в лікарні на підтримці. Нарешті настав довгоочікуваний день пологів. Батьки раділи донечці, частю їхньою не було меж. Пройшли обстеження. Дівчинка була абсолютно здоровою. А в мамі, як і передбачали лікарі, почалися ще більші проблеми. Та Дмитро був завжди поруч. Селом покотилися чутки, що жінка чоловіка зіллям якимось напоїла, причарувала, прив'язала, бо ж він від неї й не відходив.

Люди вигадували історії, а те, чим жила сім'я, знали тільки вони утрюх. Як важко піднімалася тяжко хвора Настя, як щовечора при світлі нічної лампи дивилася на ікону і слізно благала:

- Богородице, допоможи нам! Дай сили Наталочку підгодувати. Мені б тільки побачити, як вона перші кроки зробить!

Дівчинка у 10 місяців потішила батьків – зробила заповітний перший крок. Знову плакала мама біля святого образу:

- Допоможи нам, Богородице! Мої хвилини біжать. Хай потішиться доня ще мамою. Не за себе прошу, за Наталочку!

У три роки дівчинка вже говорила реченнями. Букви ще плутала, але вже щетапала. А мама, як не лікувалася,

що не робила, зовсім злягла, та тихо раділа за донечку і дякувала Богові, що подарував їй таке щастя. Усі клопоти звалилися на плечі Дмитра. Проте його любов до найрідніших людей була більшою за всі навантаження, які доводилося витримувати.

Насті не стало, коли Наталочці було 12 років. І до останнього подиху вона благала:

- Бережи моїх найрідніших людей, Богородице. Не залишай їх ніколи, Пресвята Маріє!

Після втрати коханої Дмитро так і не одружився більше. Він усю свою любов віддавав доньці, вчив, як міг, розуму, і ота мамина молитва стала їхнім щоденним правилом. Тато з донькою щовечора і щоранку припадали перед іконою і просили:

- Бережи нас, Богородице!

Наталка закінчила школу, потім університет. Але доля повернула її назад, у рідне село, в якому покохала свого Андрія. За нього й заміж невдовзі вийшла. Коли Андрій запропонував руку і серце, з відповіддю не квапилася. Пішла на мамину могилку і довго щось шепотіла, розповідала матусі про свою радість. Потім повернулася додому і погодилася на шлюб. Коли вже йшла Наталка під вінець, тато здійняв зі стіни ті образочки, до яких так палко

молилася колись дружина, а тепер донька, і ними на щастя життя поблагословив молодят.

Швидко пролетів рік подружнього життя. Під серцем молодого жіночка носила дитятко. Чекала пологів, але дитя народжуватися не квапилася. Лікарі порадили лягти в стаціонар. І Наталка, і Андрій хвилювалися. Першу ніч у лікарняній палаті жінка майже не спала. Заснула тільки під ранок. Їй наснилося, що прийшла додому. Зайшла у мамину кімнату і побачила її, Настю, у гарному, світлому вбранні. Вона стояла навколішках перед тим самим образом, що висів завжди на стіні у них удома, і слізно благала:

- Поможи моїй дитині, Богородице!

Наталка прокинулася від відчуття сильного болю. Зателефонувала татові і попросила, щоб привіз її у лікарню ікону. А надвечір вона народила здорового хлопчика. І коли дитятко поклали їй на груди, вона поцілувала синочку і тихо прошепотіла:

- Дякую Вам, мамо, за те, що народили! Дякую, матусю, за те, що рослили! Дякую, рідненька, що Ви завжди були і є зі мною!

Марія ЛЯХ

Батькам може бути важко пристосуватися до особливостей поведінки дитини, але потрібно намагатися зрозуміти витоки її окремих рис характеру, прийняти дитину такою, як вона є. Цим ви допоможете їй змінитися. У цілому стосунки будуть складатися вдало за умови наявності психологічної сумісності.

Від 12 до 17 років. Це період активних фізіологічних змін в організмі, статевого дозрівання. Підліток має звикнути до змін у своєму тілі та прийняти відповідну модель поведінки.

Стосунки сконцентровані в групі однолітків. Цінності групи управляють поведінкою особистості. Для самооцінки підлітка дуже важливо бути прийнятним своїми однолітками. У цей час він дуже вразливий до стресу, часто змінюється настрій. Всі протиріччя його розвитку в цей час загострюються та примножуються.

Батьки, які усиновили підлітка, повинні мати велике терпіння, тактовність, мудрість та повагу до його особистості, часто дуже далекої від норми. Вони мають бути готові до частого психологічної напруги та пам'ятати, що підліток переживає не менш труднощі в цей кризовий пе-

ріод розвитку. Підліткові потрібен досить тривалий період налагодження стосунків перед тим, як він буде поміщений в сім'ю. Важливо знати, що підліток може згодитися прийти в сім'ю для того, щоб уникнути проблем в дитячому будинку, а не від бажання жити саме у вашій родині.

Безперечним плюсом цього віку є самостійність дитини. Підліток здатний порівняти своє попереднє життя з життям в родині усиновлювачів і, зазвичай, розуміє, що батьки хочуть йому допомогти. Його потрібно залучати до спільного вирішення проблем та рішення дорослих задач. Це послужить об'єднанню родини.

За більш детальною інформацією або з питаннями щодо процесу усиновлення звертайтеся в службу у справах дітей райдержадміністрації за адресою: смт Ратне, вул. Шевченка, 7,

тел. 2-16-72, 3-01-34.

Наталія ТОКАРСЬКА,
завідувач сектору опіки та піклування
служби у справах дітей